

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Priemyselná 2, 824 73 Bratislava 26

Kancelária predsedu

Odbor komunikácie a styku s verejnosťou

Predseda NKÚ SR Mitrík informuje vládu o stave medzinárodnej biosférickej rezervácie

Predseda Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (NKÚ SR) Karol Mitrík sa od júla minulého roka zúčastňuje rokovaní Vlády SR a môže tak osobne informovať premiéra a ministrov o závažných zisteniach vyplývajúcich z aktivít národnej autority v oblasti externej kontroly. Na najbližšom zasadnutí (14. 2. 2018) predloží členom kabinetu správu o výsledkoch kontroly Medzinárodnej biosférickej rezervácie na území Národného parku (NP) Poloniny za obdobie rokov 2012 až 2016. Úrad kontrolu zrealizoval na základe spolupráce najvyšších kontrolných inštitúcií Poľska, Slovenska a Ukrajiny. Zúčastnené strany preverovali skutočný stav biosférickej rezervácie a vyhodnocovali systém správy územia pri zabezpečovaní funkcií a plnení úloh biosférickej rezervácie v zmysle cieľov a požiadaviek UNESCO.

Kontrolóri vyhodnotili systém správy rezervácie za uplynulé obdobie ako čiastočne účinný. Napriek problémom v oblasti plnenia základných funkcií rezervácie bol na základe prvého periodického hodnotenia zabezpečený súlad s Pamplonskými odporúčaniami. NKÚ SR však upozorňuje na to, že za súčasných podmienok sa plnenie základných funkcií do budúcnosti javí ako dlhodobu neudržateľné a môže byť ohrozená udržateľnosť podmienok, pravidiel zápisu slovenského národného parku do zoznamu organizácie UNESCO.

Hlavným problémom je legislatívne vymedzenie činnosti Štátnej ochrany prírody SR (ŠOP SR), ktoré je primárne zamerané na zabezpečovanie úloh na úseku ochrany prírody, pričom má obmedzené možnosti financovania, nedostatočné personálne zabezpečenie, obmedzenie rozvojových aktivít vzhľadom na to, že nie je vlastníkom, správcom územia v NP Poloniny. Z uvedených dôvodov najvyššia kontrolná inštitúcia odporúča vláde posúdiť a vypracovať návrh alternatívneho spôsobu riadenia územia biosférickej rezervácie, analyzovať potrebu legislatívnych zmien v oblasti správy územia a jeho riadenia, ako aj v oblasti posilnenia postavenia biosférickej rezervácie. Dôležitým prvkom je problematika vlastníckych práv, predovšetkým vo vzťahu k územiám so štvrtým a piatym stupňom ochrany.

Ministerstvu životného prostredia SR kontrolóri odporúčili zapracovať problematiku rezervácie do pripravovanej Koncepcie ochrany prírody a krajiny, ako aj zabezpečiť vyhodnotenie a aktualizáciu Stratégie rozvoja ŠOP SR s dôrazom na správu územia medzinárodného významu. Rezortu zahraničia odporúčili koordinovať proces aktualizácie mapy medzinárodnej biosférickej rezervácie na území NP Poloniny podľa aktuálneho stavu. Zároveň je potrebné posilniť personálne zabezpečenie na úrovni ŠOP SR, resp. Správy NP Poloniny, na základe ktorého by vznikla pracovná pozícia, ktorej úlohou by bola výlučne agenda biosférickej rezervácie. Na medzinárodnej úrovni by podľa NKÚ SR bolo vhodné posilniť postavenie koordinačnej rady prostredníctvom dohody na medzivládnej úrovni.